
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Θεατρικό Εργαστήριο: Το Δέντρο που έδινε

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Άνθρωπος και Φύση

Η ενότητα γίνεται στη διάρκεια ενός δεκαπενθημέρου, σε χρόνο του μαθήματος *Γλώσσα και Πολιτισμός*, καθώς και των άλλων γνωστικών αντικειμένων που εμπλέκει στην πορεία. Ειδικότερα, ανταποκρίνεται σε στόχους από τις ακόλουθες ενότητες των γνωστικών αντικειμένων:

Αγωγή Υγείας: 1.3 Αξίες Ζωής

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Δάσος και ανθρώπινη παρέμβαση

Γλώσσα: Άνθρωπος και Φύση

Λογοτεχνία: Λογοτεχνία και Φύση

Διάρκεια: 4Χ80' (ο χρόνος αυτός αναφέρεται αποκλειστικά στη διάρκεια του θεατρικού εργαστηρίου και όχι στις δραστηριότητες που προκύπτουν ως προέκτασή του)

Προτεινόμενη τάξη: Α'-Γ'

Εισηγήτρια: Χάρις Πολυκάρπου

Σκοπός: Να αναπτύσσουν συναισθήματα αγάπης απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και να κατανοούν πως και ο άνθρωπος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτού, καθώς οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες διερευνούν κριτικά το θέμα της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση και τις συνέπειες που μπορεί να προκύψουν από αυτή την αλληλεπίδραση και για τα δυο μέλη του οικοσυστήματος. Παράλληλα, να αναπτύξουν δεξιότητες και ικανότητες που θα τους βοηθήσουν να επικοινωνούν τις ιδέες στις οποίες εμβαθύνουν στη διάρκεια του εργαστηρίου, χρησιμοποιώντας τα μέσα του θεάτρου και του δράματος.

Στόχοι:

Οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες:

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

1. Να δημιουργούν, να παραστούν και να ανταποκρίνονται στο δράμα, κάνοντας κατάλληλη χρήση των συμβάσεων που δομούν το συγκεκριμένο θεατρικό εργαστήριο.

2. Να αλληλεπιδρούν μέσα από ρόλο, χρησιμοποιώντας όλα τα εκφραστικά τους μέσα, τόσο μεταξύ τους όσο και με τον/την εκπαιδευτικό-εμπυχωτή/εμπυχωτριά, για τις ανάγκες της δραματικής κατάστασης που δημιουργούν.
3. Να διερευνούν τα αποτελέσματα της ανθρώπινης παρέμβασης στο δάσος, μέσα από διάφορα δραματικά πλαίσια που δημιουργούν και παραστούν.
4. Να διερευνούν, μέσα από τις δραματικές καταστάσεις που βιώνουν μέσα και έξω από ρόλο, τα χαρακτηριστικά της ανιδιοτελούς αγάπης και να αναγνωρίζουν, καθώς ανταποκρίνονται στο δράμα, τη σημασία της αγάπης στη ζωή μας.
5. Να διερευνούν τις ποικίλες χρήσεις του χώρου και να τον διαμορφώνουν με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της δραματικής περίπτωσης που συμμετέχουν.
6. Να σκιαγραφούν δραματικούς χαρακτήρες και να παραστούν μια στιγμή στο δράμα, χρησιμοποιώντας κατάλληλα το σώμα τους.
7. Να ανταλλάσσουν απόψεις αναφορικά με το θέμα της σχέσης του ανθρώπου με τη φύση και να εισηγούνται τρόπους θετικής παρέμβασης του σε αυτήν, μέσα από τις θεατρικές αναλογίες που δημιουργούν.
8. Να εξερευνούν διάφορα συναισθήματα και συμπεριφορές ενός δραματικού χαρακτήρα για να κατανοήσουν και να προβάλουν πολλαπλές πτυχές της προσωπικότητάς του.
9. Να ανταποκρίνονται στο δράμα που παραστούν και παρακολουθούν, εκφράζοντας με απλά λόγια τις αντιδράσεις και τα συναισθήματά τους απέναντι σε ένα θεατρικό γεγονός ή ένα δραματικό χαρακτήρα.
10. Να κατανοήσουν την αξία της συνεργασίας στη δημιουργία αποτελεσματικών επικοινωνιακών πλαισίων τόσο κατά τη διαδικασία της δημιουργίας όσο και κατά την παράσταση θεάτρου.
11. Να αναπτύσσουν, μέσα από τις δραματικές καταστάσεις στις οποίες συμμετέχουν, δεξιότητες ζωής όπως είναι: η αυτοεκτίμηση, η αυτοπεποίθηση, ο αυτοσεβασμός, η επικοινωνία, ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα του ενεργού πολίτη.
12. Να αναπτύσσουν σταδιακά την ικανότητα, τις στάσεις και τις συμπεριφορές του κοινωνικού ηθοποιού που επαναπροσδιορίζει αξίες και ιδέες και αναδιαμορφώνει το κοινωνικό του περιβάλλον.

ΑΓΩΓΗ ΖΩΗΣ

13. Να περιγράψουν συμπεριφορές που αναφέρονται σε πράξεις αγάπης και υπεύθυνης συμπεριφοράς.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

14. Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα προστασίας των Δασών και να συνειδητοποιήσουν ότι τα δέντρα αποτελούν ζωντανούς οργανισμούς.
15. Να εντοπίσουν και να μελετήσουν τις θετικές και αρνητικές παρεμβάσεις του ανθρώπου στο δάσος.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

16. Να χρησιμοποιούν την Word για συγγραφή κειμένων στον Η.Υ., καθώς και τα προγράμματα των Windows Live Movie Maker και Photo Story, τόσο για να ανταποκρίνονται στο δράμα που δημιουργούν όσο και για να μοντάρουν υλικό για να αφηγηθούν ιστορίες.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

17. Να εκφράζονται ανασυνθέτοντας και αναδιηγούμενοι μια ιστορία, χρησιμοποιώντας τα μέσα του θεάτρου και του δράματος.
18. Να αναγνωρίζουν την ομοιοκαταληξία σε απλά ποιήματα και να επιχειρούν να αυτοσχεδιάζουν δίστιχα με δοσμένη ρίμα.
19. Να αναγνωρίζουν στοιχειώδεις διαφορές ενός ποιήματος από ένα εικονογραφημένο παραμύθι.

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

20. Να αναπτύσσουν τον προφορικό τους λόγο, μέσα από το δράμα που δημιουργούν και τις συζητήσεις έξω από αυτό.
21. Να έρθουν σε επαφή με πολυτροπικά κείμενα και να κατανοήσουν τα υπόρρητα νοήματά τους.
22. Να παράγουν κειμενικά είδη όπως: λεζάντα, θέατρο, παραμύθι, εικονογραφημένη ιστορία, αφίσα, εννοιολογικό χάρτη, ημερολόγιο, επιστολή, που να περιλαμβάνουν επιχειρηματολογία και αφήγηση.
23. Να κατανοούν προφορικό λόγο που προέρχεται από μυθοπλασία.
24. Να κατανοούν το ρόλο που επιτελεί η υιοθέτηση της κατάλληλης «γλώσσας σώματος», για την αναπαράσταση και μετάδοση υπόρρητων νοημάτων και να επισημαίνουν τα εξωγλωσσικά στοιχεία των δραματικών κειμένων που δημιουργούν ή παρακολουθούν (π.χ. εκφράσεις προσώπου, κινήσεις σώματος,

επιτονισμός και ύψος της φωνής), για τη μετάδοση συγκεκριμένων πληροφοριών και νοημάτων.

25. Να χρησιμοποιούν κατάλληλα επιθετικούς και αιτιολογικούς προσδιορισμούς για να δημιουργήσουν τα προφίλ των δραματικών χαρακτήρων.
26. Να παράγουν αφηγηματικά κείμενα στηριζόμενοι σε διάφορες διαδικασίες της παιδαγωγικής του θεατρικού εργαστηρίου.
27. Να είναι σε θέση να αντιπαραβάλλουν τα κείμενα που παράγουν οι ίδιοι/ες.
28. Να χρησιμοποιούν, ως παραγωγείς κειμένων, τις λειτουργίες των γραμματικο-συντακτικών κανόνων, ώστε αυτά να επιτελούν συγκεκριμένες γλωσσικές λειτουργίες και προθέσεις, ανάλογα με την περίσταση επικοινωνίας.
29. Να λειτουργούν ως ερευνητές/ερευνήτριες της γλωσσικής ποικιλότητας, μέσα σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα χρήσης και να αποκτούν δυναμική πρόσβαση σε πρακτικές γραμματισμού, εκτός σχολικής νόρμας.

Υλικά:

- Woodblocks-ξύλινοι κύβοι διαστάσεων 40cmX40cmX40cm (αν διαθέτει το σχολείο)
- μεγάλα χαρτόνια και μαρκαδόροι ή παστέλ, υφάσματα
- βιντεοκάμερα
- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές εργαστηρίου ή φορητοί Η.Υ. για την τάξη
- κρουστά

Πηγές:

1. Σιλβερστάιν, Σ. (1998). *Το Δέντρο που Έδινε*. Αθήνα: ΔΩΡΙΚΟΣ.
(εικονογραφημένο παραμύθι)
2. Κρόκος, Γ. (2012). Συμφωνία μ' ένα δέντρο. *Το Δελφίνι, Ανθολόγιο Λογοτεχνικών κειμένων Α' & Β' δημοτικού*, σ. 72. Αθήνα: ΟΕΔΒ
3. Καρυωτάκης, Κ. (2005). Μυγδαλιά.
<http://politikokafeneio.com/kariotakis/piimata.htm> (βλ. Παράρτημα, σημ.1)
4. Πήττας, Μ. (2003). *Το δέντρο που δάκρυζε*. Λευκωσία: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου. (εμπεριέχει ωραίες εικόνες από την κυπριακή φύση και περιγράφει τις βασικές λειτουργίες του δέντρου, συνδέει δε ελληνικούς μύθους με τα δέντρα)

5. Άλλες πηγές από το διαδύκτιο:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=9pniCBn5sc#

(φιλμάκι που παρουσιάζει το περιεχόμενο όλου του βιβλίου του Σιλβερστάιν)

<http://www.3pointmagazine.gr/Article.php?CatId=11&ArticleId=1251> (κριτική για

το βιβλίο του Σιλβερστάιν)

<http://violetasfita.wordpress.com/%CE%B1%CF%80%CE%BF-%CF%84%CE%BF-%CE%B4%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF-%CF%87%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%AF/> (φιλμάκια: α) Χαρτί από

<http://violetasfita.wordpress.com/%CE%B1%CF%80%CE%BF-%CF%84%CE%BF-%CE%B4%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF-%CF%87%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%AF/>

<http://violetasfita.wordpress.com/%CE%B1%CF%80%CE%BF-%CF%84%CE%BF-%CE%B4%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%BF-%CF%87%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%AF/>

χαρτί: παρουσιάζει πώς γίνεται η ανακύκλωση χαρτιού, β) Χαρτί από δέντρο: παρουσιάζει πώς γίνεται το χαρτί από το δέντρο)

<http://neraidokosmos1.wordpress.com/2007/03/22/2-3/> (κείμενο με

πληροφορίες για τις Δρυάδες και Αμαδρυάδες Νύμφες)

<http://www.plastiras-lake.gr/sites/dasiko-xorio-driades.html> (πληροφορίες και

εικόνες για το δασικό χωριό «Δρυάδες» στην Ελλάδα)

http://www.paidika.gr/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=170&Itemid=418 (ιστορίες από τη μυθολογία για τα δέντρα και τις νύμφες

που κατοικούν σε αυτά)

Ομάδες: Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες, ανάλογα με τον αριθμό της τάξης ή σε σχέση με τη μορφή της κάθε δραστηριότητας.

ΠΟΡΕΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

(Τα επεισόδια είναι ενδεικτικά της δομής του εργαστηρίου. Η διάρκεια του κάθε επεισοδίου υπολογίζεται σε ένα ογδοντάλεπτο- μπορούν, όμως, να χωριστούν και σε σαραντάλεπτα, ανάλογα με την κάθε ομάδα και τις ιδιαιτερότητές της-, ώστε να υπάρχει συνέχεια στο περιεχόμενο και τη διαδικασία του δράματος που δημιουργείται και παρίσταται κάθε φορά. Η χρονική απόσταση ανάμεσα στα επεισόδια είναι καλό να μην υπερβαίνει τις δυο μέρες.)

Επεισόδιο 1: Μια σχέση αγάπης

- 1. Χτίζουμε την ατμόσφαιρα της ιστορίας που θα ακολουθήσει με ήχους και κίνηση:** Τα παιδιά καλούνται να αναπαραστήσουν διάφορες κινήσεις των δέντρων με το σώμα τους και να παράγουν ταυτόχρονα ήχους, που να ανταποκρίνονται κάθε φορά στη συναισθηματική κατάσταση που περιγράφει ο/η εκπαιδευτικός: όταν είναι χαρούμενα, λυπημένα, απογοητευμένα, θυμωμένα, όταν αγαπούν, χορεύουν, κοιμούνται, βλέπουν όμορφα όνειρα ή κακούς εφιάλτες κ.λπ.
- 2. Μιμική:** Σε κύκλο. Ο/Η εκπαιδευτικός θέτει το ερώτημα της προσφοράς των δέντρων στον άνθρωπο. Κάθε φορά που ένα παιδί έχει μια ιδέα, μπαίνει στο κέντρο του κύκλου και την ζωντανεύει με το σώμα του, με κίνηση ή παγωμένα. Για παράδειγμα, τρώει καρπούς από ένα δέντρο, ξαπλώνει κάτω από την σκιά του και ξεκουράζεται, μυρίζεται τον καθαρό αέρα, προστατεύεται από τη βροχή κ.λπ. Τα υπόλοιπα παιδιά- θεατές περιγράφουν κάθε φορά αυτό που παρακολουθούν. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να σημειώνει σε ένα χαρτόνι ή στον πίνακα τις φράσεις που συμπληρώνουν την απάντηση στο αρχικό ερώτημα.
- 3. Αφήγηση ιστορίας με το παιχνίδι «συμπληρώνω την ιστορία»:** Αφορμή για ανάπτυξη προφορικού και θεατρικού λόγου και δημιουργία κειμένου. Ο/Η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά ότι θα διερευνήσουν μια ιστορία αγάπης ανάμεσα σε ένα Δέντρο, μια Μηλιά, και ένα Αγόρι. Τι να λέει άραγε η ιστορία τους; Τους λέει ότι την ιστορία αυτή θα προσπαθήσουν να την διηγηθούν όλοι μαζί, ακολουθώντας τους κανόνες του παιχνιδιού «*συμπληρώνω την ιστορία*». Τα παιδιά σε ομάδες των 2-3. Ο/Η εκπαιδευτικός μοιράζει στις ομάδες αντίτυπα των εικόνων που βρίσκονται στις σελίδες του βιβλίου, χωρίς να αναγράφονται τα λόγια (9 εικόνες: το αγόρι τρέχει προς τη μηλιά, παίζει το βασιλιά του δάσους, σκαρφαλώνει στον κορμό, κάνει κούνια, τρώει τα μήλα, παίζει κρυφτό, κοιμάται στον ίσκιο της, αγκαλιάζει τον κορμό της, βλέπει την καρδιά που έφτιαξε στον κορμό της, βλ. Παράρτημα, σημ. 2). Ο/Η εκπαιδευτικός εξηγεί ότι όλα τα παιδιά της ομάδας θα συμμετέχουν στο να κατασκευάσουν μαζί μια ιστορία με νόημα, έχοντας ως ερέθισμα την εικόνα που τους δόθηκε. Κάθε παιδί συμπληρώνει κάθε φορά με μια μικρή ή μεγάλη φράση ή/και με έναν ήχο την ιστορία, ώστε αυτή να εξελίσσεται. (Αν τα

παιδιά δεν έχουν ξαναδουλέψει με αυτή την τεχνική, ο/η εκπαιδευτικός κάνει μαζί τους ένα παράδειγμα στον κύκλο, χρησιμοποιώντας μια από τις πιο πάνω εικόνες.)

4. **Αφήγηση στον κύκλο:** Όλες οι ομάδες παίρνουν τη θέση τους στον κύκλο και αφηγούνται την ιστορία. Ταυτόχρονα, προβάλλονται οι αντίστοιχες εικόνες στον πίνακα.
5. **Συζήτηση:** Συζητούμε για το πώς ένιωσαν τα παιδιά στο ρόλο τους ως αφηγητές και θεατές της ιστορίας, καθώς και για το συνολικό νόημα που παράχθηκε. Ενθαρρύνονται να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο της ιστορίας και αξιολογούν το τελικό αποτέλεσμα.
6. **Αυτοσχεδιασμός σε δυάδες:** Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να σκεφτούν πιθανούς διαλόγους που μπορεί να ακούμε ανάμεσα στο Αγόρι και τη Μηλιά κάθε φορά που συναντώνται. Μπαίνουν στους ρόλους τους και αυτοσχεδιάζουν τους διαλόγους. Στη συνέχεια, το κάθε ζευγάρι ζωντανεύει το διάλογο με τη σειρά, κάθε φορά που τους πλησιάζει ο/η εκπαιδευτικός.
7. **Ανίχνευση σκέψης:** Χωρίς να μετακινηθούν από τις θέσεις τους, ο/η εκπαιδευτικός τους καλεί να αναρωτηθούν ως προς αυτά που μπορεί να σκέφτεται η Μηλιά και το Αγόρι το βράδυ όταν είναι μόνοι τους. Καθώς τα παιδιά βρίσκονται στις δυάδες, ανιχνεύουμε τις σκέψεις τους στο ρόλο τους ως Μηλιά ή ως Αγόρι.
8. **Εκπαιδευτικός σε ρόλο, καυτή καρτέλα, διαμόρφωση χώρου, σωματική αναπαράσταση:** Ο/Η εκπαιδευτικός σκιαγραφεί το πλαίσιο: το Αγόρι περνούσε όλο τον ελεύθερο του χρόνο μαζί με τη Μηλιά, και τα Παιχνίδια του άρχισαν να ανησυχούν που δεν τους έδινε καμία σημασία. Ένα βράδυ, λοιπόν, που επέστρεψε το Αγόρι στο δωμάτιό του, τα Παιχνίδια αποφάσισαν να εκφράσουν το παράπονό τους και να το ρωτήσουν γιατί προτιμά να παίζει με τη Μηλιά αντί με τα ίδια.

(α) Αρχικά, ο/η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να διαμορφώσουν με απλά αντικείμενα ή και έπιπλα, που υπάρχουν στην αίθουσα (π.χ. woodblocks, καρτέλες, υφάσματα) το δωμάτιο του Αγοριού.

(β) Στη συνέχεια, τα καλεί να αναφέρουν ονόματα παιχνιδιών, που ενδεχομένως έχει το Αγόρι στο δωμάτιο του. Το κάθε παιδί επιλέγει ένα παιχνίδι στο οποίο θα μεταμορφωθεί και τοποθετείται ανάλογα στο διαμορφωμένο χώρο του δωματίου. Ο/Η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τα παιδιά

να αναπαραστήσουν σωματικά το παιχνίδι, βρίσκοντας κάποιες κινήσεις ή ήχους που το αντιπροσωπεύουν. Τα παιδιά στο ρόλο των Παιχνιδιών αυτοσχεδιάζουν για λίγο, πρώτα με τη σειρά και μετά όλα μαζί. Ο/Η εκπαιδευτικός ενδεχομένως μπαίνει στο χώρο ως ένα συγκεκριμένο Παιχνίδι και μιλάει μαζί τους.

(γ) Ο/Η εκπαιδευτικός αναφέρει πως μόλις ξαναμπει στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο, θα μεταμορφωθεί στο ρόλο του Αγοριού, και αυτά, στο ρόλο τους ως Παιχνίδια, θα μπορούν να τον ανακρίνουν. Προτού ξεκινήσει το δράμα, τα παιδιά καλούνται να κάνουν μια πρόβα των ερωτήσεων που θα υποβάλουν στο Αγόρι. Ο/Η εκπαιδευτικός στο ρόλο του Αγοριού δίνει έμφαση στα παρακάτω σημεία:

- *Νιώθει ελεύθερος έξω στο μεγάλο χώρο του δάσους.*
- *Τα παιχνίδια μαζί με τη Μηλιά τον ταξιδεύουν σε άλλους κόσμους φανταστικούς.*
- *Του αρέσει να παίζει έξω στον καθαρό αέρα, μακριά από τους δρόμους, την αποπνικτική μυρωδιά και το θόρυβο των αυτοκινήτων.*
- *Η Μηλιά του προσφέρει εύγεστα μήλα.*
- *Συναντιέται και με άλλα παιδιά και δεν νιώθει μόνος (πιθανόν να είναι μοναχικό αγόρι).*
- *Τον κάνει να νιώθει ξεχωριστός, νιώθει ότι μπορεί να της μιλήσει για τις πιο κρυφές του σκέψεις, χωρίς αυτή να θυμώνει μαζί του.*
- *Στο δάσος μπορεί να είναι ο εαυτός του κ.λπ.*

9. Ομαδική Γλυπτική, τίτλοι και συζήτηση: Τα παιδιά καλούνται να φτιάξουν διάφορα γλυπτά του Αγοριού, που να παριστούν τη συναισθηματική του κατάσταση, όταν συναντιέται με την Μηλιά (π.χ. χαρούμενος, ζωντανός, ελεύθερος, ήρεμος, θαρραλέος, σημαντικός, δεν νιώθει μόνος, νιώθει ασφάλεια, αγάπη). Κάθε φορά, ένα παιδί γίνεται ο ηθοποιός και ένα άλλο παιδί ο Γλύπτης, που διαμορφώνει το σώμα και τις εκφράσεις του προσώπου του ηθοποιού. Στο ερέθισμα που προκαλεί ένα γλυπτό, τα παιδιά δίνουν τίτλους που πιθανόν να το συνοδεύουν. Συζητούν τους λόγους που το Αγόρι νιώθει έτσι και περιγράφουν το συναισθηματικό του δέσιμο με τη Μηλιά.

Ευκαιρία για παραγωγή γραπτού λόγου και χρήση Τεχνολογίας:

- 1) Με τη σύμβαση «ρόλος στο πάτωμα», αποτυπώνουμε το περίγραμμα του Αγοριού σε ένα χαρτόνι και καλούμε τα παιδιά να συμπληρώσουν στο εσωτερικό όλα όσα γνωρίζουν γι αυτό. Το ίδιο κάνουν και για τη Μηλιά.
- 2) Τα παιδιά συμπληρώνουν τις εικόνες που τους δόθηκαν στο πρώτο επεισόδιο με σκίτσα άλλων χαρακτήρων (πρόσωπα, ζώα ή/και πράγματα), που θα μπορούσαν να ανήκουν σε αυτές. Δίνουν γραπτά ή/και προφορικά έναν τίτλο στην κάθε εικόνα και αφηγούνται προφορικά ή/και γραπτά την ιστορία της εικόνας. Στην συνέχεια, η κάθε ομάδα την παρουσιάζει με μιμική και αφήγηση.
- 3) Φωτογραφίζουμε τα γλυπτά του Αγοριού και στη συνέχεια τοποθετούμε τις φωτογραφίες σε ένα χαρτόνι. Τα παιδιά καλούνται να προσθέσουν φράσεις που να χρωματίζουν τα συναισθήματα του Αγοριού, και πιθανούς τίτλους που να συνοδεύουν τις φωτογραφίες. Εναλλακτικά, η δραστηριότητα γίνεται στο πρόγραμμα του Η.Υ., Photo Story, που τους παρέχει δυνατότητες επεξεργασίας των φωτογραφιών και δημιουργίας μικρής ταινίας με προσθήκη λόγου και ήχου.

Επεισόδιο 2: Μια σχέση ιδιοτέλειας

10. Προθέρμανση με το παιχνίδι *Παίζω-Γίνομαι στο αντικείμενο*: Τα παιδιά καλούνται να σκεφτούν ένα αντικείμενο που φτιάχτηκε από δέντρο, και να το χρησιμοποιήσουν κάνοντας τις κατάλληλες κινήσεις (π.χ. γράφω με ένα μολύβι). Στη συνέχεια, καλούνται να μεταμορφωθούν στο αντικείμενο, πάλι κάνοντας τις κατάλληλες κινήσεις με όλο τους το σώμα (π.χ. πώς κινείται ένα μολύβι όταν γράφει). Καθώς μεταμορφώνονται, ο/η εκπαιδευτικός περιγράφει τις διάφορες συναισθηματικές καταστάσεις στις οποίες βρίσκονται τα αντικείμενα (χαρούμενα, κουρασμένα, θυμωμένα, ενθουσιασμένα κ.λπ.), ενώ τα παιδιά ανταποκρίνονται κάθε φορά ανάλογα.

11. Σάουντρακ: Αφορμή για δημιουργία θεατρικού λόγου και προέκταση των νοημάτων της ιστορίας. Ο/Η εκπαιδευτικός σκιαγραφεί το πλαίσιο: Πέρασαν τα χρόνια και το Αγόρι μεγάλωσε. Η Μηλιά ψιθυρίζει στο Αγόρι ότι την ξέχασε. Τα παιδιά καλούνται σε ομάδες των 4 να δημιουργήσουν τους ψίθυρους της Μηλιάς επινοώντας τον ήχο και το λόγο. Η κάθε ομάδα

αυτοσχεδιάζει 1-2 ήχους με το σώμα ή/και τη φωνή ή/και κρουστά, καθώς και μια λέξη/φράση που να συνοδεύει τους ήχους. Ο/Η εκπαιδευτικός προβληματίζει τα παιδιά κατά την προετοιμασία τους:

- Πώς να νιώθει η Μηλιά τώρα που την ζέχασε το Αγόρι; Θα κάνουμε χαρούμενο ή λυπητερό ήχο; Πώς να ζωντανέψουμε έναν τέτοιο ήχο με τη φωνή μας, το σώμα μας ή/και τα κρουστά; Θα κάνουμε όλοι τον ίδιο ήχο ή θα παράγουμε διαφορετικούς; Με ποια σειρά θα τους ερμηνεύσουμε;
- Τι λέξη ή φράση θα μπορούσε να ψιθυρίσει η Μηλιά στο Αγόρι; Με τι συναίσθημα να την πούμε; Ας δοκιμάσουμε διάφορους τρόπους. Πότε να λέμε τη φράση: πριν, ταυτόχρονα ή μετά τους ήχους;

12. Παράσταση: Αφορμή για σύνθεση θεατρικού λόγου. Οι ομάδες τοποθετούνται κυκλικά. Ο/Η εκπαιδευτικός ή άλλο παιδί στο ρόλο του Αγοριού περπατά στο εσωτερικό του κύκλου και, καθώς πλησιάζει μια ομάδα, ακούει τους ψίθυρους της, ενώ καθώς απομακρύνεται οι ψίθυροι παύουν.

13. Συζήτηση: Τα παιδιά διατυπώνουν διάφορες απόψεις αναφορικά με την αγάπη και τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει μια σχέση ανάμεσα σε κάποιους, ώστε να είναι σχέση αμοιβαίας αγάπης. Ακόμη, περιγράφουν τα συναισθήματα που βίωσαν μέσα από το ρόλο τους ως Μηλιά (π.χ. απογοήτευση, μοναξιά), τώρα που το Αγόρι δεν ανταποκρίνεται με τον ίδιο τρόπο στην αγάπη της.

14. Όλοι σε ρόλο: Αφορμή για κατανόηση και ανάπτυξη προφορικού λόγου. Ο/Η εκπαιδευτικός εξελίσσει την ιστορία με την παρακάτω προσθήκη: τα άλλα Δέντρα του δάσους παρακολουθούν ότι η Μηλιά έχει αλλάξει. Είναι πολύ θλιμμένη και άρχισε να μαραίνεται. Ούτε οι καρποί της είναι εύγεστοι πια, ούτε τα κλαδιά της τόσο δυνατά και γεμάτα ζωή που να συγκρατούν τη βροχή ή να κρύβουν τον καυτό ήλιο, που τους ταλαιπωρεί. Έτσι, αποφασίζουν να της μιλήσουν και να την ρωτήσουν τι συμβαίνει. Ο/Η εκπαιδευτικός στο ρόλο της Μηλιάς απαντά στις ερωτήσεις των παιδιών, που μπαίνουν στο ρόλο των υπόλοιπων Δέντρων, και αποκαλύπτει την αιτία της θλίψης της, δίνοντας έμφαση στο γεγονός ότι το Αγόρι δεν έρχεται πια κοντά της γιατί την αγαπά και θέλει να κάνουν παρέα, αλλά για να της ζητήσει κάθε φορά κάτι. Επισημαίνει, επίσης, ότι όσο και αν κάθε προσφορά της προς αυτόν την ικανοποιεί, το γεγονός ότι σταμάτησε να την βλέπει ως Δέντρο αλλά μόνο ως ξύλο, την κάνει δυστυχισμένη. Τελειώνει με τη φράση: «Δυστυχώς, δεν του

είμαι πια αρκετή σαν δέντρο. Τώρα, θέλει άλλα πράγματα από εμένα και αυτά, δυστυχώς, δεν είναι η αγάπη και η παρέα μου».

- 15. Συζήτηση:** Ο/Η εκπαιδευτικός συζητάει με τα παιδιά το θέμα της ανιδιοτελούς προσφοράς της Μηλιάς στο Αγόρι, σε αντιπαράθεση με την συμπεριφορά του Αγοριού. Καταλήγοντας, ενθαρρύνει τα παιδιά να συμπληρώσουν το πάζλ του μυστηρίου που δημιούργησε η Μηλιά, αναφέροντας πράγματα που το Αγόρι ενδεχομένως να ζητάει από τη Μηλιά. Στο χαρτόνι της Μηλιάς, που δημιούργησαν με το τέλος του προηγούμενου επεισοδίου, καταγράφονται, περιμετρικά του εξωτερικού περιγράμματος της, οι ιδέες τους.
- 16. Αφήγηση και Μιμική στον κύκλο:** Επαναφορά των βασικών πληροφοριών της ιστορίας και συνέχεια της πλοκής, για κατανόηση και προέκταση των νοημάτων. Ο/Η εκπαιδευτικός αφηγείται την ιστορία της Μηλιάς από την αρχή μέχρι το σημείο που το Αγόρι της ζητά να φτιάξει με τον κορμό της μια βάρκα για να ταξιδέψει. Κατά τη διάρκεια της αφήγησης, τα παιδιά μπαίνουν στο κέντρο του κύκλου, όπου εξελίσσεται η δράση, παίρνοντας τους αντίστοιχους ρόλους. Ο/Η εκπαιδευτικός θα πρέπει να δώσει έμφαση στις κινήσεις που κάνουν οι πρωταγωνιστές της ιστορίας, ώστε να βοηθήσει τα παιδιά να ζωντανεύουν τους χαρακτήρες. Μπορεί, για τον σκοπό αυτό, να χρησιμοποιήσει το κείμενο της αρχικής ιστορίας ως βάση για να δημιουργήσει ένα άλλο κείμενο που θα ενθαρρύνει την κίνηση και θα εισάγει και άλλους χαρακτήρες (π.χ. Δέντρα, θάμνους, πουλιά, ρυάκια, άλλα παιδιά κ.λπ.).
- 17. Ομαδική Γλυπτική, τίτλοι:** Αφορμή για διατύπωση επιθετικών προσδιορισμών σχετικών με την προσωπικότητα των δραματικών χαρακτήρων και ανάπτυξη αντιπαραβολικού λόγου. Ο/Η εκπαιδευτικός αναπτύσσει συζήτηση με τα παιδιά σχετική με τη συναισθηματική κατάσταση που βίωναν οι δυο δραματικοί χαρακτήρες της ιστορίας, η Μηλιά και το Αγόρι, σε κάθε στιγμή της ιστορίας, καθώς και την αιτία που την προκαλούσε. Κάθε φορά ένα παιδί εθελοντής εισέρχεται στο κέντρο του κύκλου για να παραστήσει το γλυπτό της Μηλιάς, που ανταποκρίνεται σε μια συγκεκριμένη συναισθηματική διάθεση, με τη βοήθεια ενός άλλου παιδιού που λειτουργεί ως Γλύπτης, που το διαμορφώνει ανάλογα. Με τον ίδιο τρόπο, διαμορφώνουμε και τα γλυπτά του Αγοριού, τα οποία τοποθετούνται πλάι σε αυτά της Μηλιάς, ώστε να τα μελετήσουμε αντιπαραβολικά, και να

διακρίνουμε τις διαφορές στην κατάσταση που βιώνει ο κάθε χαρακτήρας κάθε φορά. Προσθέτουν τίτλους.

- 18. Συμπλήρωση του προφίλ του Αγοριού:** Καθώς εξελίσσεται η δραστηριότητα (17), ταυτόχρονα τα παιδιά αναπτύσσουν τις κρίσεις τους για την συμπεριφορά του Αγοριού απέναντι στη Μηλιά και το χαρακτήρα του, συμπληρώνοντας κάθε φορά μια λέξη/φράση στο εξωτερικό περίγραμμα του Αγοριού, που είναι αποτυπωμένο στο χαρτόνι.

Ευκαιρία για παραγωγή γραπτού λόγου, χρήση Τεχνολογίας και διαθεματικές συναρτήσεις:

- 1) Βιντεογραφούμε τις σκηνές αυτού του επεισοδίου και τις προβάλλουμε την επόμενη μέρα, καλώντας τα παιδιά να σχολιάσουν το δραματουργικό αποτέλεσμα αλλά και το νόημα που μεταφέρει στο θεατή.
- 2) Στο μάθημα των Εικαστικών, φτιάχνουμε την Μηλιά με τρόπο που να παρουσιάζουμε μια συναισθηματική κατάσταση που βιώνει στην ιστορία (π.χ. χαρούμενη, σκυθρωπή).
- 3) Μια σελίδα από το Ημερολόγιο του Ανέμου πέφτει στα χέρια μας. Διαβάζουμε ένα μικρό απόκομμα από τη σελίδα της Μηλιάς. Τι μπορεί να λέει; Πώς να νιώθει; Γράφουμε, ως Μηλιά, το απόσπασμα αυτό.
- 4) Στο μάθημα της Επιστήμης και της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, μπορούμε να γνωρίσουμε τα τμήματα από τα οποία αποτελείται η Μηλιά και να μελετήσουμε τη χρησιμότητα γενικά των φυτών και των δέντρων στην καθημερινή μας ζωή.

Επεισόδιο 3: Η αναγνώριση του λάθους και η απολογία

- 19. Προθέρμανση με το παιχνίδι Καθρέφτες αντικριστοί:** Τα παιδιά σε δυάδες. Ο Α λειτουργεί ως καθρέφτης του Β, που κάνει διάφορες κινήσεις και εκφράσεις. Οι κινήσεις ή/και οι εκφράσεις προσώπου πρέπει να είναι αργές και ομαλές, ώστε να μπορούν οι καθρέφτες να αντιγράφουν.
- 20. Αυτοσχεδιασμός σε ρόλο Καθρέφτη και Αγοριού:** Αφορμή για προέκταση νοημάτων της ιστορίας. Στο προηγούμενο παιχνίδι, ο/η εκπαιδευτικός

προσθέτει ένα ακόμη στοιχείο. Ο Α λειτουργεί ως ο καθρέφτης του Αγοριού, που είναι τώρα ένας ηλικιωμένος άντρας και νιώθει άσχημα για τον τρόπο που συμπεριφέρθηκε στη Μηλιά. Μέσα από τον καθρέφτη εκφράζει τα συναισθήματά του και τις σκέψεις του. Τα παιδιά, στο ρόλο του Καθρέφτη, καλούνται να διατυπώσουν μια ερώτηση στο Αγόρι, που στέκεται απέναντί τους, σχετική με την συμπεριφορά του απέναντι στη Μηλιά. Τα παιδιά, στο ρόλο του Αγοριού, προσπαθούν να αιτιολογήσουν τις πράξεις τους αλλά πάντα με ένα απολογητικό ύφος (π.χ. «Κ: Γιατί της έδωσες την αγάπη σου; Α: Δεν είχα άλλο φίλο», «Κ: Γιατί την ξέχασες; Α: Απέκτησα οικογένεια», κ.ο.κ.).

- 21. Παράσταση και συζήτηση:** Αφορμή για αποκωδικοποίηση νοημάτων πολυτροπικών κειμένων, και ανάπτυξη κριτικού λόγου. Καθώς ο/η εκπαιδευτικός πλησιάζει το κάθε ζευγάρι, αυτό ζωντανεύει ένα μέρος μόνο του αυτοσχεδιασμού. Στη συνέχεια, ενθαρρύνεται συζήτηση αναφορικά με την απολογία του Αγοριού στη Μηλιά και τους πιθανούς λόγους που τον κάνουν να νιώθει έτσι.
- 22. Συλλογικός ρόλος:** Αφορμή για ανάπτυξη θεατρικού λόγου και διερεύνηση υπόρρητων νοημάτων. Το Αγόρι, ως ηλικιωμένος άντρας πια, γράφει ένα γράμμα στην αγαπημένη του Μηλιά. Τι μπορεί να της λέει και τι μπορεί να του απαντά η Μηλιά; Συλλογικοί ρόλοι ή σε дуάδες: η Α ομάδα στο ρόλο του Αγοριού και η Β στο ρόλο της Μηλιάς. Κάθε φορά μιλά ο ένας και γράφει μια γραμμή από το γράμμα σε ένα μεγάλο χαρτόνι ή στον Η.Υ. δίπλα από το όνομα της Μηλιάς ή του Αγοριού. Τους δίνεται η πρώτη φράση που χρησιμοποιεί το Αγόρι για να ξεκινήσει το γράμμα του: «Αγαπημένη μου Μηλιά αποφάσισα να σου γράψω αυτό το γράμμα γιατί.....», και η πρώτη φράση της Μηλιάς που απαντά στο γράμμα: «Αγαπημένο μου Αγόρι, το γράμμα σου μου έδωσε χαρά γιατί.....». Κάθε φορά η Μηλιά προσπαθεί να δώσει απαντήσεις στο Αγόρι, ενώ το Αγόρι προσπαθεί να εκφράσει την ευγνωμοσύνη του για τα όσα αυτή του πρόσφερε.
- 23. Παγωμένη Εικόνα:** Αφορμή για προέκταση των υπόρρητων νοημάτων του κειμένου και αξιολόγηση των προθέσεων της ομάδας παραγωγής. Ο/Η εκπαιδευτικός σκιαγραφεί το πλαίσιο: Το Αγόρι εύχεται να μπορούσε να αλλάξει το τέλος που είχε η Μηλιά. Αν μπορούσε να αλλάξει το τέλος της ιστορίας της, ποια εικόνα μπορεί να βλέπαμε στο τέλος του βιβλίου; Σε

ομάδες των 3-4, φτιάχνουν μια παγωμένη εικόνα και την συνοδεύουν με ένα τίτλο. Ενδεικτικοί προβληματισμοί κατά την προετοιμασία της εικόνας:

- *Αν πήγαινε πίσω στο χρόνο, τι από όλα όσα έκανε θα άλλαζε για να αλλάξει και το τέλος της ιστορίας;*
- *Ποιοι χαρακτήρες θα μπορούσαν να είναι στην τελευταία αυτή σκηνή; Τι να κάνουν; Πώς να νιώθουν αυτοί και η Μηλιά; Πώς να το δείξουμε με το πρόσωπό μας; Πώς να τοποθετηθούμε στο χώρο ως Αγόρι και ως Μηλιά για να δείξουμε ότι το Αγόρι βρίσκεται κοντά στη Μηλιά και την αγαπά για αυτά που του προσφέρει ως ζωντανό Δέντρο; Πώς να φτιάξουμε με το σώμα μας τη χαρούμενη Μηλιά;*

28. Παράσταση και συζήτηση: Αφορμή για κατανόηση και ανάπτυξη προβληματισμού, γύρω από τα δραματικά πλαίσια των ομάδων παραγωγής. Τα παιδιά παρακολουθούν το θέατρο της κάθε ομάδας παραγωγής και αναπτύσσουν απόψεις και ιδέες σχετικές με το περιεχόμενο και τον τρόπο παρουσίασης του από κάθε ομάδα παραγωγής.

24. Αφήγηση και συζήτηση: Προβάλλουμε τις 8 τελευταίες σελίδες του βιβλίου στον πίνακα (δηλαδή από το σημείο «*Κι η μηλιά ήταν ευτυχισμένη... μα όχι πραγματικά*»), και καλούμε τα παιδιά με τη σειρά να διαβάσουν το κείμενο της ιστορίας μέχρι το τέλος. Στη συνέχεια, συζητούμε το περιεχόμενο υπογραμμίζοντας την αξία της ανιδιοτελούς αγάπης. Τα παιδιά ενθαρρύνονται να περιγράψουν σκηνές αγάπης από την καθημερινή τους ζωή και να μιλήσουν για το ρόλο που παίζει η αγάπη στη ζωή όλων μας.

Ευκαιρία για παραγωγή γραπτού λόγου, χρήση Τεχνολογίας και διαθεματικές συναρτήσεις:

- 1) Βιντεογραφούμε τις σκηνές που παρουσιάζουν το τέλος της ιστορίας και τις προβάλλουμε την επόμενη μέρα, καλώντας τα παιδιά να σχολιάσουν το δραματουργικό αποτέλεσμα αλλά και το νόημα που μεταφέρει στο θεατή.
- 2) Τα παιδιά καλούνται να αφηγηθούν γραπτά το τέλος της ιστορίας, έτσι όπως την παρουσίασαν στο εργαστήριο.
- 3) Ο/Η εκπαιδευτικός αποθηκεύει τα αρχεία των οπτικογραφήσεων σε υπολογιστές της τάξης και, στη συνέχεια, καλεί τα παιδιά, που εργάζονται σε δυάδες, να χρησιμοποιήσουν το πρόγραμμα του Windows Live Movie Maker,

για να μοντάρουν τις παραπάνω σκηνές. Ο/Η εκπαιδευτικός τα βοηθά στη χρήση των διάφορων εργαλείων του προγράμματος. Το πλαίσιο της δραστηριότητας δίνεται από πριν: Το Αγόρι βλέπει ένα όμορφο όνειρο που του φανερώνει ένα άλλο τέλος για την αγαπημένη του Μηλιά. Οι σκηνές από το όνειρο εμφανίζονται μπροστά του και τον ικανοποιούν.

- 4) Τα παιδιά χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που υπάρχουν στα δύο χαρτόνια των δυο δραματικών χαρακτήρων της ιστορίας, της Μηλιάς και του Αγοριού, και περιγράφουν έναν ή και τους δυο χαρακτήρες, κάνοντας κατάλληλη χρήση των επιθετικών προσδιορισμών και των αιτιολογικών προτάσεων.
- 5) Στο μάθημα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, τα παιδιά καλούνται να εντοπίσουν και να καταγράψουν στοιχεία που συνθέτουν το περιβάλλον του σχολικού τους χώρου (φυσικά, τεχνητά, ανθρώπινα). Καταγράφουν, επίσης, τις απόψεις τους για το πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί το περιβάλλον αυτό, ώστε να αποτελεί χώρο μάθησης και δημιουργικής απασχόλησης.

Επεισόδιο 4: Αναλογίες

25. **Συνάντηση σε ρόλο:** Αφορμή για ανάπτυξη κριτικής σκέψης και προέκτασης των νοημάτων της ιστορίας με σκοπό τη δημιουργία νέων δραματικών πλαισίων-ιστοριών. Ο/Η εκπαιδευτικός σκιαγραφεί το πλαίσιο: Τα άλλα Δέντρα του δάσους, που παρακολούθησαν την ιστορία της Μηλιάς και το τραγικό της τέλος, ανησυχούν πολύ για τη δικιά τους μοίρα και προβληματίζονται κατά πόσο ο άνθρωπος αποτελεί γι' αυτά και το Δάσος τους εχθρό και όχι φίλο. Η σοφή Βελανιδιά αποφασίζει να καλέσει τα υπόλοιπα δέντρα του τομέα τους σε μια συνάντηση με σκοπό να συζητήσουν το θέμα αυτό. Ο/Η εκπαιδευτικός στο ρόλο της Βελανιδιάς εκφράζει τους φόβους της για το γεγονός ότι οι άνθρωποι έρχονται ελεύθερα στο δάσος και συχνά δεν το σέβονται, καλώντας τα παιδιά, στο ρόλο των υπόλοιπων Δέντρων, να συμπληρώσουν τις ανησυχίες της. Υπενθυμίζει ότι η Μηλιά εμπιστεύτηκε το Αγόρι και γι' αυτό έπαθε ό,τι έπαθε, και ότι μάλλον δεν θα πρέπει ποτέ ξανά να εμπιστευτούν τους ανθρώπους. Επίσης, θέτει τον προβληματισμό του κατά πόσο θα πρέπει να κλείσουν την είσοδο στους

ανθρώπους στο Δάσος, και ρωτάει με ποιους τρόπους θα μπορούσε να γίνει αυτό. Ο/Η εκπαιδευτικός στο ρόλο της Βελανιδιάς προβληματίζει για τις πιθανές συνέπειες που μπορεί να έχει το Δάσος από την ανθρώπινη παρέμβαση (σκουπιδότοπο, πυρκαγιές, αποψίλωση, άνοιγμα δρόμων κ.λπ.). Τα παιδιά, στο ρόλο των υπόλοιπων Δέντρων, διατυπώνουν τις απόψεις τους τόσο σχετικά με τον κίνδυνο που περιγράφει η Βελανιδιά όσο και με τις θετικές συνέπειες που φέρει η αλληλεπίδραση τους με τον άνθρωπο (π.χ. το παιχνίδι των παιδιών που τους προκαλεί ευχαρίστηση). Η Βελανιδιά, στο ρόλο του κινδυνολόγου, τα προειδοποιεί, επισημαίνοντας το εξής: *«Η Μηλιά αγαπούσε τόσο πολύ το Αγόρι που θυσιάστηκε για τις θρασείες επιθυμίες του. Το ίδιο είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε και 'μείς;»*

26. Συζήτηση: Ο/Η εκπαιδευτικός συζητάει με τα παιδιά το θέμα των αρνητικών συνεπειών στο Δάσος από την ανθρώπινη παρέμβαση, καθώς και το θέμα της ανιδιοτελούς προσφοράς της Μηλιάς προς το Αγόρι. Καταλήγοντας, ενθαρρύνει τα παιδιά να συμπληρώσουν το πάζλ των φόβων της Βελανιδιάς, αναφέροντας πράξεις των ανθρώπων που ενδεχομένως να θέτουν σε κίνδυνο τα Δέντρα και το Δάσος τους.

27. Μικρή Σκηνή: Αφορμή για ανάπτυξη κριτικής σκέψης και προέκτασης των νοημάτων της ιστορίας με σκοπό τη δημιουργία νέων δραματικών πλαισίων-ιστοριών. Σε ομάδες των 3-4 φτιάχνουν μια μικρή σκηνή με κίνηση και λόγο, που να ζωντανεύει έναν από τους φόβους των Δέντρων. Ενδεικτικοί προβληματισμοί:

- *Τι συμβαίνει σε αυτή την σκηνή που τρομάζει τα Δέντρα;*
- *Ποιοι άλλοι χαρακτήρες λαμβάνουν μέρος;*
- *Πώς συμπεριφέρονται στα Δέντρα; Πώς να το δείξουμε με το σώμα και το πρόσωπό μας; Πώς να δείξουμε την αντίδραση των Δέντρων σε αυτό που τους συμβαίνει; Τι να νιώθει ή να σκέφτεται ο κάθε χαρακτήρας αυτή τη στιγμή;*
- *Ας βρούμε 2-3 κινήσεις που θα κάνουμε για να ζωντανέψουμε την σκηνή.*
- *Ας σκεφτούμε τους διαλόγους ανάμεσα στους χαρακτήρες. Με τι συναίσθημα τους διατυπώνουν;*

28. Παράσταση καρουζέλ, μοντάζ: Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί την κάθε ομάδα να πάρει τη θέση της στον κύκλο με τρόπο που η δράση να παρουσιάζεται προς το κέντρο. Κάθε φορά που ο/η εκπαιδευτικός πλησιάζει την κάθε ομάδα, αυτή

παρουσιάζει αρχικά παγωμένα τη σκηνή, αμέσως τη ζωντανεύει για λίγο και την ξανά παγώνει. Συνοδεία μουσικής, που να δημιουργεί ένα εφιαλτικό ατμοσφαιρικό υπόβαθρο. Ενδεικτική σκηνοθεσία:

(α) οι σκηνές παρουσιάζονται εναλλάξ

(β) όλες οι σκηνές ζωντανεύουν σε αργή κίνηση ταυτόχρονα, χωρίς ήχο και λόγο

(γ) όλες οι σκηνές ζωντανεύουν σε κανονικό ρυθμό, με λόγο και ήχο

29. Συζήτηση: Τα παιδιά καλούνται να διατυπώσουν απόψεις για το θέμα της προσφοράς των δέντρων και γενικότερα του φυσικού περιβάλλοντος στον άνθρωπο, και προβληματίζονται γύρω από τις πιθανές συνέπειες στη ζωή τους από την καταστροφή των δασών.

Ευκαιρία για παραγωγή γραπτού λόγου και διαθεματικές συναρτήσεις:

- 1) Τα παιδιά φτιάχνουν ένα χάρτη της ιστορίας του Δέντρου και του Αγοριού στο μάθημα των εικαστικών.
- 2) Διαβάζουν το ποίημα *Συμφωνία μ' ένα δέντρο* (βλ. Πηγές). Ενδεικτικές δραστηριότητες:
  - Ξεκινώντας από τον τίτλο, τους προβληματίζουμε ως προς το τι εικόνες μπορεί να φανερώνουν τη συμφωνία που κάνει κάποιος με ένα δέντρο. Καλούνται να φτιάξουν παγωμένες εικόνες με συνοδεία ενός τίτλου (σε 2άδες ή 3άδες).
  - Σε κάθε 2άδα, δίνουμε ένα δίστιχο και τους λέμε να το ζωντανέψουν με μια σκηνή που να ανταποκρίνεται σε αυτό. Η σκηνή μπορεί να περιλαμβάνει και κίνηση. Καθώς το ζωντανεύουν, αφηγούνται και το δίστιχο.
  - Συζητούμε ποια σκηνή από το ποίημα μπορεί να αναταράξει τη σχέση του δέντρου με τον άνθρωπο και να χαλάσει τη συμφωνία τους («με χαρτί και με μολύβι»). Διερευνούμε σε ποιες περιπτώσεις είναι αποδεκτό το κόψιμο των δέντρων και άρα η χρήση του για κατασκευή άλλων προϊόντων.
  - Με το ίδιο δίστιχο που δούλεψαν προηγουμένως, καλούνται να συμπληρώσουν ένα ακόμη δίστιχο φτιάχνοντας το δικό τους ποίημα για τη συμφωνία με ένα δέντρο. Δίνεται έμφαση στην τεχνική της ομοιοκαταληξίας, ώστε να επαναλαμβάνεται η ίδια ρίμα.
  - Συγκρίνουμε το λογοτεχνικό αποτέλεσμα που έχει το πεζό με το ποίημα.

- 3) Στο ημερολόγιο τους περιγράφουν την εμπειρία τους από το θεατρικό εργαστήρι. Αυτή μπορεί να περιλαμβάνει σκέψεις και συναισθήματα για την ιστορία της Μηλιάς και του Αγοριού, καθώς και σχόλια για τον τρόπο που εργάστηκαν στο εργαστήρι.

Περαιτέρω Προεκτάσεις

- 1) Τα παιδιά συνεχίζουν την επεξεργασία της ενότητας «Άνθρωπος και φύση» με τις πιο κάτω ενδεικτικές δραστηριότητες:
- α) Φέρνουν δικά τους κείμενα που αναφέρονται στην προσφορά των δέντρων στον άνθρωπο ή/και σε θετικές παρεμβάσεις του ανθρώπου στα δάση, και τα επεξεργάζονται.
  - β) Παρακολουθούν φιλμάκια σχετικά με το χαρτί και την ανακύκλωση (βλ. αντίστοιχη Πηγή στις Πηγές από το διαδύκτιο).
  - γ) Διαβάζουν ελληνικούς μύθους που αναφέρονται στις νύμφες του δάσους (βλ. αντίστοιχες πηγές).
  - δ) Επεξεργάζονται εικόνες της κυπριακής φύσης και τις λειτουργίες του δέντρου μέσα από το βιβλίο του Πήττα, βλ. Πηγές).
  - ε) Επεξεργάζονται το ποίημα του Καρυωτάκη *Μυγδαλιά* (βλ. Πηγές και Παράρτημα, σημ. 1) και το αντιπαραβάλλουν με το εικονογραφημένο παραμύθι του Σιλβερστάιν.
  - στ) Παράγουν διάφορα κειμενικά είδη σχετικά με τα δέντρα ή/και την ανθρώπινη παρέμβαση στη φύση.
- 2) **Θεατρική παράσταση σε άλλες τάξεις του σχολείου και κοινωνικό φόρουμ:** Αν υπάρχει ανάγκη ή ενδιαφέρον από τα παιδιά και τη σχολική μονάδα να δημιουργηθεί ένα κοινωνικό φόρουμ ανταλλαγής απόψεων, σχετικά με το θέμα της παρέμβασης του ανθρώπου στο δάσος, τα παιδιά, με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού, φτιάχνουν το μοντάζ των σκηνών που διαμόρφωσαν προηγουμένως στο θεατρικό εργαστήρι, με τρόπο που να δίνουν τη δική τους άποψη στο θέμα αυτό. Η παράσταση μπορεί να σταματήσει σε ένα σημείο και να δώσει την ευκαιρία στους θεατές να ανταλλάξουν απόψεις πάνω στα θέματα της ιστορίας που παρακολούθησαν ή/και να προτείνουν

άλλο τρόπο εξέλιξης της δράσης. Στη δεύτερη περίπτωση, ο/η εκπαιδευτικός βοηθά τα παιδιά-θεατές να σχηματίσουν ομάδες και να διαμορφώσουν μια σκηνή που εκφράζει τη δική τους άποψη στα θέματα της ιστορίας. Για να είναι δυνατή μια τέτοια δράση, προϋποτίθεται ότι ο αριθμός των θεατών δεν ξεπερνά τα 30 άτομα.

Σημείωση: Όλες οι δραστηριότητες που περιλαμβάνουν παραγωγή γραπτού λόγου μπορούν να μετατραπούν σε παραγωγή προφορικού λόγου, εάν το εργαστήρι πραγματοποιείται στις αρχές του α΄ τριμήνου της Α΄ τάξης, όταν τα παιδιά δεν έχουν προχωρήσει ακόμη σε παραγωγή γραπτού λόγου. Η παραγωγή γραπτού λόγου, βέβαια, μπορεί να είναι από μια απλή λέξη μέχρι ένα κείμενο αποτελούμενο από 2-3 προτάσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1.

ΜΥΓΔΑΛΙΑ, Κώστα Καρυωτάκη

*Κι ακόμα δεν μπόρεσα να καταλάβω
πώς μπορεί να πεθάνει μια γυναίκα
που αγαπιέται.*

Έχει στον κήπο μου μια μυγδαλιά φυτρώσει
κι είν' έτσι τρυφερή που μόλις ανασαίνει·
μα η κάθε μέρα, η κάθε αυγή τηνε μαραίνει
και τη χαρά του ανθού της δε θα μου δώσει.

Κι αλοίμονό μου! εγώ της έχω αγάπη τόση...
Κάθε πρωί κοντά της πάω και γονατίζω
και με νεράκι και με δάκρυα την ποτίζω
τη μυγδαλιά που 'χει στον κήπο μου φυτρώσει.

Αχ, της ζωούλας της το ψέμα θα τελειώσει·
όσα δεν έχουν πέσει, θα της πέσουν φύλλα
και τα κλαράκια της θε ν' απομείνουν ξύλα.
Την άνοιξη του ανθού της δε θα μου δώσει.
Κι όμως εγώ ο φτωχός της είχ' αγάπη τόση...

2. Εικόνες από το βιβλίο του Σίλβερστάιν:

Εικόνα 1, Πηγή:

<http://www.3pointmagazine.gr/Article.php?CatId=11&ArticleId=1251>

Εικόνα 2, Πηγή:

http://milosporias.blogspot.com/2012/04/blog-post_25.html

